



## Folkhälsomyndigheten

### Ett exempel med hälsomatriser

Här följer ett exempel på hur en resultatsammanställning med hälsomatriser kan se ut. Exemplet kommer från Statens Folkhälsoinstituts rapport, *Hälsokonsekvensbedömning i fysisk planering* och beskriver ett samarbete mellan Östersunds kommun och dåvarande Statens folkhälsoinstitut. De gjorde tillsammans en hälsokonsekvensbedömning inom ramen för en fördjupad översiktsplan. Hälsokonsekvensbedömningen beaktade både miljömässiga och sociala faktorer som påverkar hälsan.

Syftet med den fördjupade översiktsplanen var att ta fram en plan för hur området Fyrvalla-Remonthagen skulle kunna fövandlas från ett militärt område till ett civilt område som var integrerat i staden. Hälsokonsekvensbedömningen gjordes utifrån tre olika scenarier: ett nollalternativ, ett alternativ som innebar en grön satsning och ett alternativ som innebar ett mer utökat byggande.

Figur 1 Bedömning av nollalternativet år 2020<sup>1</sup>

Prioriterade grupper		Barn	Äldre	Kroniskt sjuka	Personer med funktionsnedsättning	Socio-ekonomiskt svaga	Hela befolkningen
Mål och hälso-påverkande faktorer							
<b>Folkhälsomål</b>							
<b>Ekonomisk och social trygghet</b>	Tillgång till bostad					X	
	Tillgång till utbildning						
	Trygghet i närmiljön	X	X		X		
<b>Ökad fysisk aktivitet</b>	Stödande miljö för fysisk aktivitet	X	X	X	X	X	
<b>Miljömål</b>							
<b>God bebyggd miljö</b>	Tillgång till grönområden och parkmiljö	X	X	X	X		
	Tillgång till service		X		X		
	Buller	X	X		X		
<b>Frisk luft</b>	Utsläpp av luftföroreningar	X	X	X			

**Grön** = förbättring **Röd** = försämring **Gul** = Oförändrat  
 X = Prioriterad grupp som har stor hälsovinst/-risk av beslutet

<sup>1</sup> Statens folkhälsoinstitut, *Hälsokonsekvensbedömning i fysisk planering*, sid. 36

Figur 2 Bedömning av alternativ Grön satsning år 2020<sup>2</sup>

Prioriterade grupper		Barn	Äldre	Kroniskt sjuka	Personer med funktionsnedsättning	Socio-ekonomiskt svaga	Hela befolkningen
Mål och hälso-påverkande faktorer							
<b>Folkhälsomål</b>							
<b>Ekonomisk och social trygghet</b>	Tillgång till bostad					X	
	Tillgång till utbildning						
	Trygghet i närmiljön	X	X				
<b>Ökad fysisk aktivitet</b>	Stödande miljö för fysisk aktivitet	X	X	X	X	X	
<b>Miljömål</b>							
<b>God bebyggd miljö</b>	Tillgång till grönområden och parkmiljö	X	X	X	X		
	Tillgång till service		X		X		
	Buller	X	X		X		
<b>Frisk luft</b>	Utsläpp av luftföroreningar	X	X	X			

<sup>2</sup> Statens folkhälsoinstitut, *Hälsokonsekvensbedömning i fysik planering*, sid. 40

Figur 3 Bedömning av alternativ Bygg mer år 2020<sup>3</sup>

Prioriterade grupper		Barn	Äldre	Kroniskt sjuka	Personer med funktionsnedsättning	Socio-ekonomiskt svaga	Hela befolkningen
<b>Folkhälsomål</b>							
<b>Ekonomisk och social trygghet</b>	Tillgång till bostad					X	
	Tillgång till utbildning						
	Trygghet i närmiljön	X	X		X		
<b>Ökad fysisk aktivitet</b>	Stödande miljö för fysisk aktivitet	X	X	X	X	X	
<b>Miljömål</b>							
<b>God bebyggd miljö</b>	Tillgång till grönområden och parkmiljö	X	X	X	X		
	Tillgång till service		X		X		
	Buller	X	X		X		
<b>Frisk luft</b>	Utsläpp av luftföroreningar	X	X	X			

#### Analys av hälsomatriskerna

Den rekommendation som lämnades efter att de olika alternativen delats upp i hälsomatrisker och analyserats, var att alternativet Grön satsning var det som var bäst avseende hälsofrämjande faktorer i närmiljön. Det konstaterades att även många i närområdet utanför Fyrvalla-Remonthagen skulle ha stor nytta av de grön- och kulturområden som fanns där. Nackdelen konstaterades vara att tillgången till bostäder nära stadens centrum inte skulle bli lika stor som i alternativet Bygg mer, men att det fanns andra områden att bebygga där de negativa effekterna inte skulle bli lika stora som i Fyrvalla-Remonthagen.

<sup>3</sup> Statens folkhälsoinstitut, *Hälsokonsekvensbedömning i fysik planering*, sid. 44